

DEVECSERI UJSÁG

Társadalmi, közgazdasági és politikai hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	8 pengő
Fél	4
Negyed	2
Egyes szám ára	20 fillér

Felelős szerkesztő:

Dr. SOMOGYI KÁROLY

Kiadótulajdonos:

RUSZ FERENC

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Devecser, Klapka-ucca 16.

TELEFON 23.

Ide intézendők a lapot érdeklő minden-nemű közlemények

Kisiparosok bajai.

Nem azért foglalkozunk e kérdéssel, hogy sebeket szakgassunk fel. A betegnek sem igen tesz jót, ha mindig a bajával foglalkozik. Tagadhatatlan azonban, hogy megkönnyebbül a szenvedő, különösen a lelkeben gyötrődő ember, ha magát egyszer-másszor jól kipanaszkodhatja. Kevés ember van ma — nemcsak a csonka hazában — hanem az ugynevezett nagy nemzetek fiai között is, akinek ne volna panaszkodni valója.

A háboru úgy a győztes, mint a legyőzött államokat kifosztotta tenger sok értékéből. Hiányzik most is a rengeteg elpusztult anyagi és erkölcsi érték, hiányzik az abbanmaradt teremtő munkának eredménye, hiányzanak a lelki kincsek, mert nemcsak a testi, hanem a lelki világunk is nagyon-nagyon szegény lett.

A vesztett háboru nehéz nyomorúságba kergetett bennünket. Állami létünk fenntartása roppant áldozatokat követelt tőlünk polgároktól, ma is kínos még az állampolgárok erőfeszítése, hogy a követelményeknek eleget tessenek.

De nem volt elég az élő vért kiöntő háboru. Ellenségeinkkel nem szűnt meg a harc, azok ma is életünkre törnek, ha nem is vérontó fegyverrel, de gazdasági téren akárnak bennünket megfojtani. Súlyos vámmakkal és bevételi tilalmakkal szorítják vissza mezőgazdasági terményeinket, állatainkat, gyapjunkat, gyáripari cikkeinket, ellenben — kezükben a Brennus-karddal*) kényszerítenek, hogy drágán vegyük meg mindazt, amit csak ők hozzánk be akárnak hozni. Mert az az ország gazdagszik, erősödik, a mely több értéket kap kivitt termékeiért, mint a mennyit fizet a behozottakért. Kiviteli és behozatali mérlegünk nyelve, sajnos, még mindig az ellenségek oldala felé hajlik.

Az ipari nyersanyag nagy része külföldről jó be hozzánk és e miatt aránytalanul drága a belőle készült iparcikk is. Emellett belföldi, hasonló anyagokat előállító gyáraink az általános gazdasági leromlás folytán egyrészt nem is képesek elegendőt előállítani,

másrészt a pénztöke drágasága miatt az is drága, amit nyújtani tudnak. A nyersanyag drágasága egyik oka annak, hogy a kisiparos oly nehéz helyzetben van.

A másik igen nyomós ok pedig: a vásárlók szegénysége. A kisiparos szabó, cipész, kőműves, asztalos, molnár, pék, mészáros stb. ugyan mind olyan cikkeket állít elő, melyek elsőrendű életszükségletét képezik az embernek. Ruha, lábbeli, lakás, élelem, butor stb. minden ember létfenntartásában nélkülözhetetlenek. Ma azonban a legtöbb ember még ezek tekintetében is kénytelen igényeit a legszerűesbbről mérsékelni, szűkösködni, de még így sem képes nagyon sok készpénzzel fizetni, hanem *hitelben vásárol*.

A kisiparos mindezek miatt *kevesebb árut* ad el, azt is nagy részben *hitelben*. Ennélfogva maga is *kénytelen hitelben* anyagot venni és mivel az általa a vevőjének adott hitel is nehezen folyik be és mert önmagának is élni kell valamiből: mikor a fizetésre kerül a sor, kiséli, hogy nincs miből!

A más foglalkozásból élők — vagyunk csak a földművesek — hasonló nehéz helyzetben vannak. Így ha a földműves nyomorog, az iparos is nehezen élhet, nem vádolhatják hát egymást. Mindennek oka: a gazdasági háboru.

Az ország gazdasági háborujában eddig kevés szövetségessel bírt, mert minden kulturnépnek, a győzőknek is, elég a maga baja. Mégis a hatalmasok — a világpolitikában előállott helyzet folytán — most már észrevesznek bennünket, politikai szövetséget is kötnek velünk: érdekül, hogy mi is talpraállhassunk, segítenek is ebben bennünket, vagy legalább is: nem fojtogatják olyan szorosan a nyakunkat a gazdasági harcban. De mi ne nagyon bizzunk a külföldi segítségben azért. Tartsuk csak a régi közmondást: Segíts magadon, az Isten is megsegít!

Magyarország a mostani hőles politikai vezetés alatt hitelt verekedett ki magának, bizalmat maga iránt, elismerését annak, hogy fegyvere, ha kicsorbult is, de most már elég éles ahhoz, hogy létét megvédelmezze. Gazdasági nyomorúságban szenvedő népe is megmutatta, hogy tud és akar áldozatot hozni; de amint fentebb rámutattunk, anyagi ereje nagyon megfogyott, adósságot kénytelen csinálni, másképp nem élhet.

Ha pedig az adósságok terhe alatt összeeszkad: összeomlik vele együtt az ország is.

A kisiparosok súlyos helyzetén sem segít más, mint először vámszerződéséssel a behozott anyagok beszerzési árának leszállítása; legelső sorban azonban olcsó hitel lehetőségére szükségre, végül pedig helyes közgazdasági politika mellett az ipari cikkekre szoruló jobb módba jutása feltétele a kisiparosok boldogulásának is.

Akik az ország legmagasabb gazdasági politikájának vezetői, törődnek és törődjenek még fokozottabban a bajok orvoslásával. Egyik hathatós orvosság lesz a közterheknek — bár eddig kismértékben — de már mégis megkezdett csökkentése. Ezzel a kérelemmel fejezzük be panasznunkat.

S.

Alföldi gazdák Veszprémben.

A Ceglédi Gazdasági Egyesület érdekes gazdasági tanulmányutat rendez az Alföldön át a Dunántúrra, amelynek végállomása Veszprém lesz. Azért mondjuk érdekesnek ezt a tanulmányutat, mert a többi, mint 400 km-es utat a ceglédi, nagykőrösi és kiskunhalasi gazdák járhatón teszik meg, az idősebb gazdák pedig fogatokon követik a lovasifjúságot. Ceglédről május 10-én indulnak s Nagykőrösön, Kecskenémén, Szabadszálláson, Dunaföldváron, Simontornyán, Tolnaozorán, Tolnatamásin, Balatonszentgyörgyön s a tihanyi réven átkelve, Balatonfüreden át június 2-án érkeznek Veszprémbe. A 48 alföldi, délceg kiscsajda-lovas Rudnyánszky Ferenc huszárszázados fogja vezetni a hosszú uton s a 10—18 óreg gazdán kívül elkíséri az ifjúságot erre a gazdasági tanulmányútra az alföldi gazdasági egyesületek vezetője is. Utközben megtekintik a híresebb uradalmakat, tanulmányozzák a vidékek gazdálkodási és termelési viszonyait, a velük utazó gazdasági szakemberek összehasonlító felvilágosításokat adnak az Alföldön divó és a dunántúli gazdálkodásról s különösen tanulmányozni fogják Dunántul állattenyésztését. De egyik fő célja ennek a kirándulásnak, hogy az Alföldi gazdái kapcsolatot teremtsenek a dunántúli kiscsajdatársadalommal s ezáltal az annyira fontos magyar együttérzés és összetartozás szükséges lundamentumát építsék meg a gazdaszivekben.

Az alföldi kiscsajdákat Veszprémbe érkezésük alkalmával a Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület ünnepélyesen fogadja. A ceglédi, nagykőrösi és kiskunhalasi gazdák és óreg gazdák vezetőikkel együtt három napot töltenek Veszprémben. A várm. gazd. egyesület elnöksége április 23-án értekezletre hívta össze a megyebeli birtokosokat, a veszprémvárosi kiscsajdákat, a különféle intézmények vezetőit, katonai parancsnokságot és ezen az értekezleten már részleteiben is megállapították a kiscsajda-vendégek

*) A vad barbár vezér a legyőzött Rómában a hadisare mérlegelésénél, mikor es ellen a fisek kfgóást emelték, kardját dobta a mérleg serpenyőjébe e szavakkal: Iaj a legyőzötteknek!

fogadtatásának programját. Az értekezleten dr. Veszely Tibor földbirtokos elnököl, az ünnepélyes fogadtatás tervezetét Kajdacsy Endre igazgató állította össze és ismertette a nagyszámban megjelent érdeklődőkkel. Az értekezleten megjelent Várad József, a Ceglédi Gazdasági Egyesület ügyvezető titkára is, aki egyik rendezője a tanulmányi kirándulásnak.

A június 2-án Balatonfüred felől érkező alföldi kiscgazdákat Zala-Veszprémmegye határán fogadja a Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület küldöttsége, amely részben a birtokosok, katonatisztek és kiscgazdák lovascsoportjából áll, részben pedig a feldtszített kocsiakon a vármegye határára érkező megyei és városi előkelőségekből. Amikor a kirándulók Veszprémmegye határát átlélik, a vármegye törvényhatósága és a várm. gazd. egyesület üdvözlők a messze vidékről érkező gazdtársakat. Az üdvözlések után az egész menet a városra át a piacra vonul, ahol a város üdvözlők fogadja az érkezőket, a veszprémi kiscgazdák pedig biztosítják az alföldi rónákról bakonyjait székvárosunkba érkező gazdatestvéreinket meleg vendégszeretettelről és legőszintebb rokonérzésükről; ők gondoskodnak az alföldi gazdaijak és öreg gazdák elszállásolásáról, lovaiknak és kocsiaknak elhelyezéséről is. A tanulmányuton résztvevő intelligencia elszállásolásáról a gazd. egyesület vezetősége fog gondoskodni.

Az érkezés napján este nyolc óraker ismerkedési estélye lesz az alföldi vendégeknek és a veszprémmegyei és veszprémi gazdáknak a Korona szállóban. Június 8-án a Bakonyt szemlélik meg a Cuha-völgyön át. Június 4-én a város helyi nevezetességeit tekintik meg a kirándulók, 5-én, pünkösd vasárnapján délután lovasünnepélyt rendeznek a jutasi honvéd altisztképző és nevelő intézet lovaglótérépén, a melynek érdekes programját később közöljük s ezen lovasünnepélyen, illetve versenyeken részt fognak venni a jutasi altisztképző iskola lovasnövéndékei is.

Ugyanezen alkalommal a Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület kiscgazda fogatbemutatót és díjazást rendez, melyen a veszprémmegyei kiscgazdák mutatják be loanyagukat az alföldi gazdáknak, viszont a mi kiscgazdáinknak is alkalmuk lesz megismerkedni az Alföld híres és kitartó loanyagát. Tehát ez a vendéglátás fontos célt szolgál már a lötenyésztés fejlesztése szempontjából is, mert az Alföld fejlett loanyagát látva, a mi kiscgazdáink kedvet kapnak a jobb loanyag tartására és nevelésére. A Vármegyei Gazdasági Egyesület ezen vendéglátással kapcsolatban fogja megtartani június hó 4-én délután rendes közgyűlését, arra meghívja az alföldi gazdákat és egy országos hírű lötenyésztési szakértő előadást fog tartani Magyarország helyes irányú lötenyésztéséről.

Mindazoknak, kik felejthetetlen drága halottunk:

NÉMETHY ISTVÁN
SZIGORLÓ ORVOS

temetésén megjelentek s kifejezett részvétükkel mérhetetlen fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk halás köszönetet.

Devecser, 1927. május 6.

A Némethy-család

NÉMETHY PISTA

„A virág, mely lehullt tavasszal,
Aján mosollyal, nem panasszal,
Elaludt szépen, esőneden”. (Farkas)

Megrázó, szomorú eset, ha egy fiatal élet törlik hetté, ha egy fiatal arcon megszátnik a mosoly és nem jó a kacagás.

Szegény Némethy Pista! Huszonnyolc tavassal élél, huszonnyolc május gyöngyvirág és orgonailata kacagott feléd, huszonnyolc év derűje, mosolya szállt el messze: csak huszonnyolc év volt a Tied és elköltözél oda, ahol örök a tavasz, örök a május, örök az orgona és a gyöngyvirág. Ahol nincs könny, szenvedés, csak vígság és örök a kacagás, örök a napsütés.

Pista barátunk! Ott voltunk mind, mind, ahik ismertünk és szeretünk Téged. Szeretünk, mert végtelenül kedves voltál és épen ez fáj nekünk.

Elkísértünk mind, mind az utolsó utra. Tavasz van. Május. Orgona és gyöngyvirág. És miért éppen most hagyta itt minket, amikor kezdődik az élet? Elmentél most, mert tudtad, hogy a Te tavaszod örökhé tart!

Ott álltam a vén almofa alatt, mely alatt oly sokszor üldögéltél. Sajgó szívvel néstem az embereket és hullott a könny... Az orgonailat pedig szállt-szállt a szomorú május délutánon. Láttam ifjú lányok néma könnyecsepjét, ahik szerettek Téged; barátid bánatos arcát, ahiknek jókedvét elnémitottad. Hallottam sok-sok nehéz sóhajt! As után megint láttam szomorú arcokat, ahiket Te nagyon, de nagyon szerettél!

Pista barátunk, Te elmentél közülünk! Derékba törött egy fa, mely már virágozni kezdett. Tanultál, küzdöttél, airtál, kacagtál és szerettél, hogy boldog legyél. És boldog lettél, mert öröhljü vagy, ahiknek örök a szerelme.

Isten veled! Aludjál békés nyugalomban Némethy Pista! Nyugalmad legyen csendes, álmod szavartalan! Sirodon nyiljanak a szeretet virágai, melyeket öntönni fog a szomorú emlékezés!

Isten veled Pista barátunk! Isten veled!
(kg.)

**Néhány butordarab
olsón eladó. Cim a ki-
adóban.**

Bérmálásra

a legszebb, legolesőbb,
örökbeesü emléktár-
gyak, arany és ezüst
ékszerak kaphatók

Lampé Zoltán

óras- és ékszerésznél

Devecser, Klapka-utca 3.
(Adóhivatal mellett)

Üzenet.

Üzenek a devecseri lapnak:
Legyen anyja sok szép gondolatnak!
Bontogassa levelét a virág
Száz helyhéből balzsam illatot ád.

Születésed tavasz folyamata,
Tavasz az év legszebbik korszaka.
Te is nyerd most ifju sasszárnyakat
S repülj fennen a magas ég alatt.

Az igaz szó legyen e vezéred.
Csak igazat, így célod eléred!
Ez hoz babért ifju homlokodra,
Szabad sajtó ujszlótt his fia.

Németh Gyula.

A krokodilus.

Köznyelven forog az a régi adoma, hogy mikor a falusi boltos fiából vegyész-mérnök lett, régi világból való öregapja sehoggyem tudta megérteni, hogy mit is jelent sen a „vegyészeti doktor” elnevezés.

A vegyész-unoka így magyarázta meg:
-- Ba a doktorság annyit jelent, hogy én mos pár tudok aranyat csinálni --

-- Hát tanits meg rá -- válaszolt mohón az öreg -- ezt megtanulni volt életemben leg-főbb híváságom.

A doktor nem jött savarba, hanem így felelt:

-- Vegyen egy darab cinhet, egy darab reset, tegye mossárba, törje porrá, arany lesz a porból. Csak egy feltétel mellett-azonban: törés közben nem szabad krokodilusra gondolni.

Az öreg megpróbálta. Vagy egy hét mulva azonban dühösen ment a vegyészhez:

-- Te doktor, én megérttem 83 évet, eddig sohasem gondoltam krokodilusra, most azonban, valahányszor az aranyat próbálok csinálni, mindig, de mindig a krokodilusra gondolok. Vigyen el az ördög receptteddel!

Nagy nemzetekből lett ugynevezett jó-barátunk is így akarnak minket az arany-csinálásra, országunk talpraállítására megtanítani. Tegyétek ezt, ast, dolgozzatok, arany-sorsotok lesz, de közben nem szabad a régi Nagymagyarországra gondolnotok! Fújják fel a receptjüket -- mondjuk mi -- Ezer évet megértünk, nem gondoltunk rá míg meg volt. Amióta nincs meg, azóta nem tehetünk róla, de mindig Nagymagyarországra gondolunk, az, less az aranyhor, ha újból megless és sohasem gondolunk a krokodilusra.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik boldogult édes anyánk:

Özv. Oláh Józsefné

temetésén megjelentek s részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk halás köszönetet.

Devecser, 1927. május 2.

Az Oláh-család

Hirdetéseket jutányosan
felvesz a kiadóhivatal

H I R E K

A járásbírósg köréből. Dr. Karsay Sándor kir. járásbírósg elnök hivatalát elfoglalta. Örömmel tudatjuk ezt a nevezetes, régen várt eseményt a jogkereső közönséggel, mert az ő kiváló tudásával és munkaképességével bíró személyisége, agilitása biztosíték arra, hogy a munkaköréből leszanálás folytán kifosztott bíróság ismét meg bír felelni feladatának. Feltétlenül szükséges volna azonban a munkaerő további szaporítása legalább egy bírósági jegyzővel, valamint a kezelő személyzet megfelelő kiegészítése is. A kir. járásbírósg békeében 3-4 bíróval, egy jegyzővel és éppen kétannyi segédszeméllyel dolgozott, mint ma. Ügyforgalma ma sem kisebb, mint akkor, annak ellátása a mai erővel még emberfeletti munka mellett sem lehetséges. Már pedig jogszolgáltatás nélkül nincs jogrend, nincs meg a törvények tekintélye és kellő tisztelete. Reméljük, hogy ez a „lecsonkítás” a bíróságnak szintén nem örök. Dr. Karsay Sándor Veszprém város közéletében, társadalmában kiválóan érdemes és eredményes szerepet vitt. Hisszük, hogy ezen a téren nálunk is folytatni fogja tevékenységét, az ő személye itt is igazán nagy hiányt hivatott pótolni.

Halálkozás. Egy derék, szinpatikus, mindenki előtt tisztelt és becsült fiatal szigorló orvos költözött el hétfőn d. u. az élők sorából: Némethy István, Némethy Ferenc urad. főkerész nagy reményekre jogosító fia meghalt. Élete virágjában, 28 éves korában törte le a halál. Temetése szerdán d. u. 4 órakor ment végbe, a közönség nagyszámú részvételével. Halála alkalmával családja az alábbi gyászjelentést adta ki: „Sajgó fájdalomtól vérző szívvel tudatjuk, hogy felejtethetlen jó fiunk, szerető testvérünk és sógorunk Némethy István szigorló orvos legszebb ifjúságában, életének 28-ik évében f. hó 2-án d. u. fél 6 órakor hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után jobblétre szenderült. Drága halottunkat 1927. máj. 4-én d. u. 4 órakor fogjuk a devecseri r. kath. sírkertben örök nyugalomra helyezni. Lelke üdvéért az engesztelő szentmise áldozat f. hó 5-én reggel fél 8 órakor fog a devecseri plebánia templomban az Urnak bemutatni. Mérheterlen a mi fájdalomunk és egy a vigaszunk, hogy a halál az örök élet kezdete! Némethy Ferenc és neje szül. Magyar Veronika szülei, Némethy Lajos, Heckenast Józsefné, szül. Némethy Mariska, dr. Némethy Kálmán testvérei. Némethy Lajosné szül. Török Ilonka, Heckenast József sógora és sógora.”

Papp Gábor tekintélyes ajkai birtokos e hó 3-án 84 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 5-én ment végbe. Halálát kiterjedt rokon-ság gyászolja.

Báró Watzdorfj Gottfrid kertai földbirtokos a múlt vasárnap reggel 52 éves korában Grác egyik szanatóriumában meghalt. Holttestét Somlószőlőre szállították s az ottani családi sírboltban csütörtökön helyezték örök nyugalomra.

Hymen. Dr. Mautner Elemér devecseri ügyvéd e hó 3-án tartotta esküvőjét Monoron Huppert Magdával. (Minden külön értesítés helyett.)

Iparosok panasza. Múlt számunkban megírtuk, hogy a devecseri ipartestület nettótagu küldöttsége kereste fel dr. Schandl Károly államtitkárt, kerületünk képviselőjét Dabronyban, akinek elpanaszolta, hogy Deve-

cserven a forgalmi adó behajtásáról milyen súlyos visszaélések történtek. Képviselőnk akkor megígérte a küldöttségnek, hogy legközelebb a kereskedelmiügyi miniszter elé vezeti őket, ahol előadják panaszukat. Kedden délelőtt telefonon értesítette ömeltósága az ipartestület vezetőjét, hogy szombaton délelőtt keresse fel a küldöttség s majd képviselőnk fogja tolmácsolni panaszait. A küldöttség tagjai: Bördöz János, Torma Károly, Szűcs Gyula, dr. Somogyi Károly az ipartestület, míg Berzsényi Ambrus a fuvarosok részéről, pénteken délután Budapestre utaztak Utjuk eredményéről jövő számunkban közlünk tudósítást.

Beiktatás. Mint a Devecseri Ujság már megírta, a kertai ág. ev. egyházközség felügyelőjévé választotta a karakószürsöki származású Szabó Imre budapesti lakost, a jóhírű Erzsébet királyné-szálló tulajdonosát. Ünneppélyes beiktatása ma, vasárnap lesz Kertán.

Kertmegnyitás. A Polgári Lövészegylet kerthelyiségének ünnepélyes megnyitása ma délután lesz. A megnyitást tekeverseny előzi meg, melynek első díja egy férfi zsebóra, a második egy ébresztő óra, a harmadik pedig 10 drb. régi ezüstpenz.

Építkezések. A tavasz kezdetén hatalmas lendülettel indult meg az építkezés Devecserven. Ugy a belvárosban, mint az ugynevezett újtelepen egyre-másra emelkednek az új házak, renoválnak, tataroznak mindent. Ennek a nagymérvű építkezésnek egyik főoka a háziurak magatartásában leli magyarázatát, akik épen nem számolva a mai rendkívül nehéz megélhetési viszonyokkal, egyre-másra emelik a békebeli árakat már amenny is jóval túlhaladott házbékeket. Így aztán a szegény partáj inkább megerőltetések árán is épít, minthogy minden negyedévben házbéremelésnek legyen kényszerű helyzetében kitéve.

Levél a szerkesztőhöz. Igen tisztelt Szerkesztő úr, nem találná jónak: — ha vízen a Fehértonak lenne egy-két csónak? — Tele van a part környéke sok jegenyefával — s a fák között ezer apró dalos madárkával. — Holdvilágos nyári estén mily félséges lenne — kéj-jel, lágyan, álmódzva ringatózni benne. — Ujra kérdeni Szerkesztő úr, nem találná jónak: — ha vízen a Fehértonak lenne egy-két csónak?

A postáról. A devecseri posta értesíti az érdekelt telefonelőfizetőket, hogy a budapesti telefonelőfizetők névsora darabonként 6 pengőért a postahivatalban kapható

Az öreg cigány halála. Tipikus alakja volt a devecseri cigánytársaságnak az öreg Sándor (Ládás) József cigányzenész. Nem annyira művészetéből, mint inkább az adás-vételből, cseréből tartotta fenn magát. Csütörtökön délután elment a Torna patakhoz egy kis száraz, lehullott faágat szedgetni, amikor az öreg cigány hírtelen rosszul lett, elesett s az alig bokáig érő vízen megfulladt. Mire ráakadtak, már nem lehetett segíteni rajta. Szombaton temették, cigányzene kísérettel.

A devecseri anyakönyv. Születés: Tóth Flórián fűszerk. és neje Vajai Margit fia Zoltán r. k. Vitéz Fodor Gábor p. ú. fővizgató és neje Szabó Mária leánya Alujzia r. k. Véri Ferenc urad. cs. és neje Csider Erzsébet leánya Ilona r. k. Szűcs Sándor kisbirt. és neje Kneisz Teréz leánya Erzsébet

r. k. Gerecs József csizm. m. és neje Bocser Teréz (iker)leányai Teréz, Anna r. k.

Halálkozás: özv. Oláh Józsefné szül. Markos Anna 78 éves agyszéllítés. Ápril 23. Havasi István 66 éves szívshéghűtés. Ápril 23. Györkös Erzsébet 8 hónapos tüdőgyulladás. Ápril 26. Némethy István szigorló orvos 28 éves tüdővész. Máj. 2.

Házasság: Háber Bernát keresk. New-York izr. és Kollin Aranka házt. izr. máj. 3.

Piaci gabonaárak. A csütörtöki devecseri piacon langha forgalom mellett, a következő árak alakultak ki. Buza 28—29 P., rozs 24—25 P., burgonya 6'40—9'60 P., tengeri 24—25 P., zab 21'60—22'40 P., árpában nem volt felhozatal.

A szőrféreg és májmétely. A juhok közt nagy pusztítást okoz a szőrféreg, amely tudvalevőleg állandó köhögéssel, lesóványodással és a beteg egyedek elpusztulásával jár. Hasonlóan nagy veszteségeket okozott a májmétely is, amely két betegség fertőző anyagát legeltetés közben nedves, nyirkos, vizállásos legelőknél szedi fel a juh, főleg pedig a bárány, amelyek fejlődését e betegségek nemcsak megakasztják, de a beteg egyedeket el is pusztítják. Abból a bárányból, amelybe bárány korában szőrféreg, vagy májmétely jutott, még az esetben sem lesz erőteljes, jól fejlett állat, ha e betegségből ki-gyógyult. Nagyon fontos dolog tehát megóvni a bárányokat e betegségtől, amit leginkább úgy érhetünk el, ha a bárányokat négy hónapos korukig nem bocsátjuk legelőre és főleg nem legeltetjük őket május közepe előtt. Ezideig többnyire felszáradnak a nedves legelők, az ott levő peték és cserkiriák elpusztulnak, de a bárányok is ezideig úgy megerősödnek, hogyha jut is beléjük egynéhány betegítő pete, az már nem okoz náluk olyan nagy bajt, mintha egészen fiatal korukban hatolt volna az a testükbe. Ugy óvhatjuk meg tehát a juhokat e betegségtől, ha csa már jól kifejlett, erős bárányokat, legalább négyhónaposakat hajtunk a legelőre s azután is folytonosan ügyelünk arra, hogy nyirkos, nedves legelőknél ne járjanak, hanem részükre inkább az ugynevezett hatásos peték jelöljük ki, amelyeken biztosan mentesül maradnak a szőrféreg és májmételytől. A jövő védekezés szempontjából pedig víztelemiteni, árkolással le kell csapolni a legelőket.

Hentesárak

virslit, szataládó, különféle felvágottak mindig friss készítésben, olcsó árakon kapható

Kauker Józsefnél
Devecser, Damjanich-uca
(Bellavits-vendéglő mellett)
Szállítás vidékre is

Szőlősgazdák figyelmébe!

Ha szőlőtermését biztosítani akarja, úgy csakis az egyedül bevált

Badacsonyi Rézkénport

használja, melyet a m. kir. földm. miniszterium 25072/1921. VIII. sz. rendeletével szabadalmazott.

Kertületi gyári lerakat KOLLIN ADOLF és FIA cégnél DEVECSER

C S A R N O K

A családi élet.

írta: Dr. KONDOR J. JENŐ.

S ha a szomorú sors úgy hozza, hogy magának nem tud otthont teremteni, akkor a máséhoz szegődik. Figyeljék meg azokat a vén lányokat, kik szerelotsóvár szívük egész melegevel testvérjük gyermekeit veszik körül; boldogok, hogy van kiért élnek. S ha a nőnek senkije sincs, akkor virágát, madarát, macskáját, ebekéjét, dédelgeti. Nem a szív eltevelyedése ez náluk, egy úrt tölt be lelkükben, amelyet az élet nem tudott betölteni.

Meg van ez az ősz ön a férfiben is. Gondoljank csak agg legény ismerősökre. Nagyobb ünnepekkor, ha elfeledték megkérni, akkor el megy az általa kevesse ismert családapához, s akkor annak apró gyermekeit szedi őibe, azoknak visz játékokat. Vagy megy az ő meg szokott kaszinójába s megkívánja, hogy szokott elátása ünnepiesen legyen kiszolgálva s kiszolgálóival oly örömmel társalog, mert ezek pótolják számára némileg a családot. Oh, ha ezekre az egyedül maradt emberek le külsére gondolunk s észre vesszük a hiányzó meleg séget, az úrt, akkor megírjuk végrendeleteiket, mellyel kellemeilen meglepetést szereznek a távol nevelő örökösöknek. Rossznéven veszik tőle, hogy mindenét öreg cselédjére hagyja, de mikor öreg napjaiban csak annak hűséges gondozása vitt egy kis meleget az ő hideg tűzhelyére, az ő fajú lelkébe!

Íme a család képe úgy, ahogy mindenki lelkében kell, hogy éljen. De vajon a családi élet megfelel-e ma mindenkinek ennek az eszmének? Mielőtt erre felelnék, tekintünk vissza a múltba s lássuk mi volt a régi időben a család, mikép fejlődött olyanná, amilyen ma

A régi pogánynepekél a család a mai erkölcsi értelemben nem létezett. Nem az egyenlőjogi hitvételek egyesülése volt ez; nem egy életre szóló szövetség, mely mind két félre egyaránt kötelező. A pogányfű ura volt nejeinek, kit joga volt megölnie, ha hűtlenségben érte, ám de ez a jog nem volt kölcsönös. A hindu asszony ma is köteles meghalt férje után máglyára lépni, de az előzegegyedelt férjre ez nem vonatkozott. A pogányoknál a nő rabszolga ma is s a fajfentartás eszköze. Hitvestársi kölcsönösségi viszonyról szó sem lehet. S a gyermekek? Azokat főképp, ha leányok, joga van az apának megtagadni, és e'og meg is ölni. Így él a pogány család ma, így élt kétezer évvel ezelőtt.

Egy új tisztább felfogás kellett, mely a családot megváltta. Ennek ténye Krisztus születésével gyult ki. Az a kisdéd, kit a pásztorok imadtak, megdöbötötte mind a kisdedeket. Amely szülő abban a gyermekben hit, az nem ülhette meg saját gyermekét. Anya, aki tisztá? gyermek, akit imádnak, férj, aki értük dolgozik s őket oltalmazza, ime a köcsörtény felfogás a családról. A nő tisztasága, a gyermek szénsege, a férj hűsége: ebben áll a keresztény család lényege.

Ily alapon fejlődött ki a családi élet a keresztény népeknél, így alakult át lassankint a törvény, egyre jobban kidomborítva a kölcsönösség elvét s a gyermek jogait. A házasság felbonthatatlansága felett már maga az egyház is örködött. Az egyházi átok a hűlen férjet is utólte, még ha koronát viselt is. Pülöp Argoson francia királyt, ki tisztá lelkű nejeit eltaszította, III. Ince papa egyházi átokkal sújtotta s kényszerítette neje visszavételére. Nálunk ugyan ez történt Kun László idejében. A gyermekek egyenlő joga is egyre jobban érvényesült; az első szülött jogát ugyan több ország szokása fenntartotta, de lassankint mindenütt utat tört az egyenlő örökösök.

Nálunk Magyarországon a családi vagyont Nagy Lajos óta 1838-ig a törvény, az ősiség oltalmazta, de az első szülött kivételes jogát a magyar törvény nem ismerte. A hitvestársat a törvény s a közfelfogás megbecsülte, sőt az özvegy kivételes jogokat is élvezett. Magyarországon a családi élet mindvégig tisztá volt; mikor Olaszországban a Johánákat felmentették, nálunk a Zsákok fegyverrel törölték meg a családjuk tisztaságán ejtett foltot.

A magyar anyanyelvet s a Szilágyi Erzsébetek, a Zrínyi Ilonák mutatják. Ilyen asszonyok voltak a nagyanyaink. Vallásosságban, házasságretetben, tisztá erkölcsben nevelték gyermekeiket, házukhoz fogadtak elszegényedett rokonokat, gondját viselték jobbágyaiknak, maguk szöttek fontak házuk népére. A hitvesi hűség kölcsönös volt; a férj hitzegése ép oly ritkaságszámba ment s ép oly felháborodást keltett, mint a nőké.

Ilyen volt nálunk a családi élet hajdan, ilyen volt anyáink korában is. És ma? A házasság kötések száma apad, az elválások száma ijesztően nő. Ijesztő képet nyit ez a nemzet erkölcsi életébe. De mit jelent ez? Tisztelt olvasóink bizonyára tárgyaltak már ismerősök, vagy ismeretlenek válóperéről. Mikor felebarátunk boldogságának sajkája elmerülő félben van, mi a biztos révből mohón lessük a végső küzdelem lefolyását. Mulatunk a sikamlós részleteken, adjuk az erkölcsbíró s törjük a pálcát felettük; kicsit sajnáljuk is őket. Aztán naprendre térünk a dolog felett s vígan örvendünk a körzöről, a moziból hazatérő felnőtt gyermekeknek meséin, mely fázisaiban velünk megtörténik s hasonló anyagot szolgáltatnak a jövőben bekövetkező, tragédiáinkat megelőző családi eseményeknek. Az nem jut eszünkbe jó kedvünk csapongásai között, hogy a mi nekünk fél órai mulatságot szerzett, (t. i. a válóper részletei) az egy családnak a rombadőlétet jelenti. Átelték önök egy kedves barátjuk, ismerősük válóperét? Tudják mi-eoda torturával jár ez? Hogy a középkori inkvizíció vaskeztyűje s tüzes vasa ahhoz képest csak dédelgetes?

Vágnézték annak a szerető hitvesnek marimurát, kit férje új szenvedélye kényszerített az elválásra? S végig nézték a férj kinszenvedését ki hideg tűzhelye mellett anytalan gyermekei elhanyagolva lát a földön, fízett cseléd-k gondviselése alatt, míg anyjuk, kit ő most is szeret, új férjével eli világ t... Igen a gyermekek azok az ártatlan áldozatok, kiknek kis szívát meghasonlása t'pi: kit szeressenek, apjukat, anyjukat? Ha apjuknál vannak, anyai csókra vágyanak, ha édesanyjuknál vannak, édes apjukhoz sirnak vissza. Elvált szüők lánytól hallottam: sohasem tudnék elválni, ha minden nap egy pokol volna is szá-

monra. Egy fájdalomban élőt gyermekkor visszafojtott keserűsége szöfalt meg ebben a szöban. Mennyi gyötrelmet öh-tett át ez a szegény leánya.

(Folytatjuk)

AKAR

szépen és emellett olcsón ruházkodni? Forduljon teljes bizalommal

Radics József

szabómesterhez

A J K A, Vörösköz

ahol a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kaphat férjruhát

Szeret

Ön kellemesen és olcsón szórakozni?

Akkor nézze meg minden szombaton és vasárnap este a

Devecseri Mozgósínház

változatos műsorát!

PAPÍRKERESKEDÉS

**NYOMTATVÁNYOK
IZLÉSES KIVITELBEN,
SZOLID, OLCSÓ ÁRAKON**

HIRLAPELŐFIZETÉSI IRODA

HUSS FERENC, DEVECSER

Könyrkötészet